

POSITION PAPER BNA VOOR HET RONDETAfelGESPREK OVER RUIMTELIJKE ORDENING OP 26 SEPTEMBER 2024

In dit position paper deel ik namens BNA en op verzoek van de Vaste Commissie voor Binnenlandse Zaken van de Tweede Kamer de visie op de ruimtelijke ordening en het Voorontwerp Nota Ruimte.

Een nationaal ruimtelijk orderingsbeleid dat Nederland inricht voor de toekomst. Dat is waar de BNA voor staat. Beleid waar de rijksoverheid op basis van integrale afwegingen regie neemt voor een rechtvaardige verdeling. En beleid dat ervoor zorgt dat hetgeen wordt gebouwd over 20 tot 50 jaar nog steeds goed wordt gebruikt en gewaardeerd. Vergroot daarom de rol van stads- en provinciale bouwmeesters. Zij kunnen als onafhankelijke adviseurs verschillende belangen tijdig bij elkaar brengen, de ruimtelijke en programmatische kwaliteit bewaken en processen helpen versnellen.

Uitgangspunten en toekomstbeeld

BNA onderschrijft de ambities en uitgangspunten uit het Voorontwerp Nota Ruimte van harte, in het bijzonder de drie basisprincipes: volgende generaties, schaarste en eigenheid. En de drie 'bewegingen': toekomstbestendig evenwicht tussen landbouw en natuur, klimaat neutrale en circulaire samenleving en sterke regio's, steden en dorpen in het hele land. BNA onderschrijft dat de kwaliteit van water en bodem daarbij sturend is. Ook hierbij kunnen architecten een versnellende rol spelen, juist bij de verbinding water/bodem en bouwvraagstukken.

In het toekomstbeeld 2050 wordt een Nederland geschetst waarbij de verstedelijking meer over het land wordt verspreid, vooral rond mobiliteitsknopen. Met een hooggeconcentreerde Randstad en daar omheen de zogenaamde Bandstad (ring van stedelijke gebieden van Zwolle tot de Brabantse steden) en de regio's Groningen-Assen, Twente en Zuid-Limburg. Goed onderling verbonden en overall een goede woon-werk balans. En waar overall de eigenheid en de aanwezige mogelijkheden en kwaliteiten versterken.

Kwaliteit in de uitvoering essentieel

De echte keuzes moeten nog worden gemaakt in de definitieve Nota Ruimte. BNA verwacht dat daar uitdagingen zullen zijn, bijvoorbeeld voor de uitvoering. Daarvoor zijn waarborgen nodig zodat urgenties pragmatisme niet verdringen. Enkele voorbeelden: woningbouw niet laten stilvallen door het onvoldoende oplossen van het stikstofprobleem of innovaties en verduurzaming niet afremmen door wisselend overheidsbeleid en overmatige lokale regelgeving.

Ook is versterking van de capaciteit en kwaliteit in de uitvoering bij gemeenten en provincies onontbeerlijk. Architecten ondervinden dagelijks in hun werk hoe gebrek aan uitvoeringskracht bij realisatie frustrereert met ernstige bouwvertraging als gevolg. Voor het ambtelijke apparaat kunnen architecten problemen helpen oplossen en trajecten tot versnelling brengen. Hier kan het bredere bedrijfsleven /VNO/MKB ook een rol spelen.

Samenhang tussen de opgaven

Bij de verdeling van de ruimte worden de opgaven met elkaar verbonden. Architecten spelen een cruciale rol in het verbinden van markt, burgeren overheid door hun kennis van techniek en proces. Dit kunnen zij inzetten voor het realiseren en versnellen van projecten. Architecten zijn bovendien een belangrijke schakel bij het realiseren van duurzame ruimtelijke oplossingen.

Jeroen de Willigen, voorzitter BNA